

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Adresna debata.

Kakor smo že omenili oglašil se je v adresni debati kot prvi govornik neizogibni Carneri, mož ki se vsekdar odlikuje po posebni strasti in zagriženosti. Kritikoval je delovanje sedanjega ministerstva, uplivanje vlade na volitve, napadal grofa Hohenwarta, češ da se predsedništvo najvišjega računišča ne strinja z vodstvom večine, trdil je, da je ministerstvo trgovinskim zbornicam glasove ropalo, ter naposled rekel, da, če se bode po tem potu nadaljevalo, se bode z nemško krvjo ustanovljena Avstrija razbila in na njeno mesto stopi slovanska — „ne vem kaj“.

Za njim govoril je dr. Rieger ter najprej poudarjal potrebo adresne debate, potem pa se obrnil proti adresi manjine, katera je prava obtožba českega naroda in vlade in kar se zadnje tiče, ne-kolekovana prošnja za ministersk portfelj. Nadalje izjavlja, da se Čehi še vedno drže pridržka, s katerim so ustopili v zbornico, da hočejo preosnovno ustave (ustavnim potom, česar jim nihče očitati ne sme. Govorec o očitani federalizmu, osvetljuje taktiko levičarjev, ki hoté Česko, katere celota je po ustavi zagotovljena, razcepiti na dvoje, odločiti Galicijo, Bukovino in Dalmacijo, ter dovesti tako daleč, da bi bila Avstrija le del Nemčije. Isti, ki so se prej imenovali „ustavoverne“, odložili so vedoma to ime in mi moramo sedaj ustavo proti njim braniti. Mi hočemo jednoto, moč in nezavisnost Avstrije in v tem teženji nam nihče ni naprej, najmanj pa, kar se tiče zveste udanosti dinastiji. Očita potem levičarjem, da hote centralizacijo, ker mislijo, da centralizovana država mora biti nemška. Govorec o sedanjem ministerstvu, rekel je dr. Rieger: „Jaz nesem občudovatelj sedanjega ministerstva, to povem odkritosrčno, tudi sem ministerskemu predsedniku v zasobnem pogovoru že večkrat povedal, da z njegovo vlado nesem zadovoljen. Njemu in vsemu ministerstvu moram v zlo šteti, da je pri vsem delovanju vodi vprašanje: Qu'en dira-t-on? (Kaj poreko?) Menim, da mora krepko samosvestno, svoje dolžnosti zavedno ministerstvo imeti svoj program, da more vedeti, kaj hoče; in temu, kar hoče doseči in kar predpisuje ustava, mora v praktičnem življenju dobiti veljavo, ne da bi vprašalo: Kaj poreče Dunaj, kaj poreče o tem časnikaštvo, kako bodo o tem v Nemčiji govorili?“

Prestopivši potem na česko nemške prepire, ovrgel je najprej očitjanje, da Čehi zanemarijajo znanje nemščine. Česke občine so prosile, da bi nemščina na gimnazijah, katere same vzdržujejo, bila obligatna. A prošnja se jim je odbila, ker bi to bilo proti državnim temeljnim zakonom. Če se toži, da se širi narodni življ mej vojsko, je to znamenje časa, temu pa ni krivo ministerstvo. Grof Taaffe ni naredil niti narodnostij, niti narodnostnih preprirov. To je prišlo ob sebi. In vojak, ki je českega mišljenja, bil se bode s podvojeno hrabrostjo za državo. Sicer se pa jezika vojske ne dotikamo. Imamo pa tudi polkovni jezik in častniki imajo dolžnost, posluševati se ga.

Glede nemške hegemonije dejal je dr. Rieger mej drugim, „da bi kateri narod načeloma in po ustavnem potu moral nadvladovati, je nemogoče in razžaljivo za vse druge narode. Zavedam se, da govorim po mnenji svojega naroda, naroda, ki je v zgodovini četudi ne velike, vendar važno ulogo igral. Izvrševaje to svojo ulogo, bil je tiran na kraj propada, tri četrtine skupnega premoženja narodovega so se konfiskovale, 60.000 plemskih rodbin iztiralo se je in prebivalstvo zmanjšalo se je od 4 milijonov na 800.000. Vse to prestal je naš narod in danes stoji pred vami, 6 milijonov broječ, narod z odlično omiko. Tak narod bagatelovati, kakor se še vedno godi, je krivica in če tak narod hočete zmatrati kot podrejeno pleme, se bode vsak Čeh temu protivil do zadnjega izdihljeja.“

Govornik potem naglašja, da je narodnostna ideja sedaj vladajoča, ž njo mora se Avstrija pomiriti, ko bi se jej protivila, razpala in razcepila bi se. Avstrija mora biti sčít za vse pod njenim žezlom združene narode, ki morajo drug drugega pravice spoštovati, drug drugega štiti. Ker je ta misel izrečena tudi v adresi večine, bode vsak, kdor je pravega duha, za njo glasoval.

Za dr. Riegrom, ki si je s svojim govorom stekel mnogo priznanja in odobravanja, govoril je dr. Heilsberg, ne da bi bil kaj novega povedal. — Poslanec Bertolini izrekel se je proti adresi manjine, ker jej je smoter: gospodstvo Nemcev nad drugimi narodi. Narod, h kateremu on spada, ima za več stoletij starejšo kulturo, nego Nemci. Branil se bode vsake germanizacije. Adresa večine mu ugaja, ker hoče ravnopravnost narodov. Pri neka-

terih točkah bi želel premembe. On in njegovi so-mišljeniki bodo se ravnali po tem, kako bodeta večina in vlada proti njim postopala.

Govor Scharschmidov nema za nas posebnega interesa. Govoril je v zmislu opozicije, a brez posebnega vspeha.

Za njim govoril je Šuklje: Čuvši prva govora z leve strani, nesem se mogel znebiti čudnega čustva. Razlika mej adresno debato pred šestimi leti in mej današnjo me je presenetila. S kolikim preziranjem je gledala takrat, pred šestimi leti, levica na težnje naše stranke. Velike stranke morajo biti politiške stranke, zaklical je bil pl. Plener svareč večini, komentar k temu pa je dal poročevalec manjine, poslanec dr. Sturm, rekoč: „Mi smo politiška stranka, ki ima v svojih vrstah tudi Nemce in ne pustimo se tirati na narodno stališče.“ A danes, čez šest let? Abstrahujem od adresnega načrta manjine. Že njena vnanja sestava kaže, da prevladujejo narodne težnje in velik del mej Vami — ne samo mala frakcija — vsprejel je do najviše možnosti stopnjevano narodno misel za svoje politiško veroizpovedanje. Pred šestimi leti še protivili ste se vsakemu nadaljnjemu razcepljenju in razdeljenju avstrijske države; danes pa adresa manjine o vsem tem previdno molči.

Poslanec Carneri rekel je koncem svojega govora, da gre naša stranka na to, da bi Avstrijo razbila, a znano je, da naprednejše krilo leve v svojih volilnih oklicih, govorih in programih zahteva, da se Galicija in Dalmacija odcepita in najzmernejši mej Vami ogrevajo se za upravno razdelitev Česke. Še pred šestimi leti dvigal je poslanec Suess v svoji desnici črnožolti prapor, danes pa dobiva oddaljeni opazovalec utis, kakor da je jako mala beseda, skromni pridevek „oesterreichisch“, več nego 40 Vaših iz Vaše srede pregnalo. (Živahni ugovori na levi. Klici: Denunciacija! Imamo li česko-avstrijski klub? Poljsko-avstrijski klub?) Pomirite se! Noben slovansk, nobeden od vlade plačan list, prvo Vaše glasilo „N. fr. Presse“, ki mora vendar poučena biti o dogodkih v nemško liberalnem ostrogu, izrekla je v 24. dan septembra o nagibih tega razcepljenja sodbo: „Danes malomarni za Avstrijo, jutri bodo malomarni za svobodo in ustavo“. V očigled taki metamorfozi bi skoro ostankom nemške državne stranke klical besede pesnika: „Was hat

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XIII.

Za rana pregleda Vojteh z nova dobro svrhnik in vidi utolažen, da se je po včerajšnjem obdelavanju čudno prenovil. Zavije ga varno v robec in odide z objemnim vozlom pod pazduho v neki oddaljeni kraj mesta.

Bližina tega kraja odzivala se mu je kot sosebno znamenje. Kde drugod se je sicer izimši služabništvo redko kedaj prikazal človek z večim bremenom, v tem okraji pa je bilo nositi vozle in bale še le kot moda ali mestni običaj. Nekoji so nesli svoje breme z voljno gracijo, gledaje na ostale z usmehom in pogledom porazumenja; večina pak je jadila slučajno plahost in zadrego. Tako so bili slučajno le hodci, korakajoč z Vojtehom v jednaki smeri; ti, ki so te srečavali, stopali so brez priteže lahko in z veselimi obrazom.

Blizu svojega namena opazi Vojteh človeka v ponošeni obleki, obteženega z nekolikimi vozli, kojega ohraz mu je bil znan. Ko ga dobro pogleda, vzpozna Josefa gospoda Skočdopola.

„Glejte si no, gospod Koudele!“ zakliče zardevši se lokaj, vzpoznavši navzajemno mladiča. „Tudi že priprave za vzpomladno sezono?“

Namesto odpovedi vpraša za jednako zardeli se Vojteh: „Kaj niste več v službi Skočdopolovi?“

„Pogrešate livreje, ni res? Tako je ta stvar. Moj gospod hoče živeti nekaj časa nepoznano, vemo, kako je to obično mej visokimi gospodi. In če že kdo pride, povem, da gospoda ni doma, zakaj potrebujem livreje? Čemu bi jo zanosil ali doma čedil in vetril, ker je možem na ta čas oddati v hranitev in nadzorstvo drugam? Odnášam jo zato z zimskimi rečmi vred. Te davamo vsako leto sem shraniti precej na začetku vzpomladi. Vemo, da se tu skrbneje čuva in pred moli ohranjuje, nego bi to mogli stvoriti doma. Vsa vrhovstva imajo to navado. To je moda!“

V tem dosežeta namen. Vojteh odpravi v kratkem svoj opravke in se loči z lokajem.

Toda odšel je s trpko prevaro. Umetalno omlajenje svrhnika ni ušlo raziskavajočemu, poznavačemu pogledu, ki je pretipal srce in obisti. Vojteh ni udobil za svojo zastavo ni toliko, kolikor je dolžil knjigovodji.

Nekoliko dnij živel je se ve da brez gmotnega nedostatka. Ali zvečer došla ga je vselej piščal z neznano sentimentalnostjo in različnostjo glasov. Zvenela je željno, turobno, stezajoče, posmešno. V časih bilo je to kakor tožni klic pevajočega samca po vzdaleni samici. V časih zvenelo je kakor spev prepelice: Pet penez, pet penez;

Baš stal je ubogi mladič s poslednjim grošem zopet na pokraji trpke bede, ko se pokaže z nova Ezop v njegovem brlogu.

Prišel je po novo založnino. Kupil si je malega Bosea in si priučil iz njega nekoliko čarovnih koscev, s kojimi misli zabavati zbrane dame v družbi pri vdovi. K magijskemu temu predstavljanju pa si mora oskrbeti nekoliko pripomočkov.

Vojteh bil je pri tem pojavu skoro razdražen. Ne imaje sam najnujnejših potreb, imel bi pre-skrbeti neskrbnemu prijatelju denarjev k takemu

man dir, du armes Kind, gethan?« (Glasen smeh na levi). Govori se splošno o zatiranju nemštva. Ko bi bile res mari le naravne zahteve potem nikakor ne umejem, da se na tak način zoperstavljate načrtu večine, kateri baš vlado pozivlje, da ravnopravnost brez pridržka in praktično uresniči. (Dobro! na desni.) A za pravó ravnopravnost Vam nikdar ni bilo. Pravica Vam je isto, kar Vaša pravica, „libertas“ isto, kar „imperium“ in z visokega vrha kulture Vaše gledate z zaničevajočo oholostjo na nas inferijorne Nenemce.

Kar se tiče nas kranjskih Slovencev, moramo z odkritosrčno hvaležnostjo priznavati, da so se naše razmere za ministerstva Taaffejevega zboljšale. Dobili smo koncesij in hvaležni smo zanje. A baš naučni minister omejil je te koncesije s komentarom na obžalovanja vreden način. Gotovo to ni preveč naklonjenosti, da so se na spodnji stopinji gimnazijske omike mnogobrojni slovenski mladini dovolile paralelke s prevagujočim slovenskim jezikom. A vender je minister ravno letos našel povoda, da je to pridobitev označil kot „precario“ dobljeno posest, ki se more preklicati.

Zagotavljam, da se je specijalno po tej izjavi vzbujala bojazen, o kateri bi pač želeli, da bi se dejanski ovrгла. A kako je na Koroškem, Štajerskem, na Primorskem? Ondu je podoba, kakor da bi se dobrohotni nameni osrednje vlade vsled nasprotnih lokalnih sap baš v nasprotno prevrgavale. Ugovarjalo se bode: slovenski jezik je še premalo razvit, da bi bil sredstvo za omiko; v interesu naše lastne omike je, da se slovenščina kot učni jezik ne dopušča. Kadar čujem take obrabljene razloge, izgubljam vse spoštovanje do toli hvalisane nemške temeljitosti. Kajti jaz menim, da se bode zares znanstveno omikan, resnoben mož čuval, izreči tako plitvo sodbo o jeziku, ki se glede umeteljne slovstvene sestave in dovršenosti oblik more meriti z drugimi evropskimi jeziki. (Dobro! na desni; smeh na levi.)

In kako je s slovansko prevago na polji naše sodne uprave? V izključno slovenskih okrajih morajo stranke s preiskovalnim sodnikom po tolmači občevati, na Českem pa zaori ljut krik pri vsakej priliki, če nemška stranka česko pismo v roke dobi.

Prisiljen sem bil, očitati ministerstvu nekatere pogoške. Vendar bodem popolnem mirno za adresu glasoval. V novejšem času proglasilo se je gaslo, da je nemštvo Avstrijo ustanovilo. Zgodovinar tega stavka nikdar ne podpiše, kajti vsaka stran zgodovine avstrijske kaže, da je Avstrija to, kar je, postala po zjedinenem delovanju vseh narodov. (Dobro! na desni.) Zategadelj izrekam prepričanje, da Vam ne bomo storili usluge, da bi se sprli s sedanjim kabinetom in tako Vam odprli vrata in gladili pot.

Držali bodemo kabinet, glasovali bodemo za adresu večine. Česa bi nam Vi mogli nuditi v bodočnosti, more se sklepati iz tega, kar ste Avstriji storili v preteklosti in kar jej dajete v sedanjosti: v preteklosti, ko ste imeli vladno oblast in ste nas hoteli upogniti pod kavdinsko igo svojih načel, ko ste državi gospodarsko škodovali, narode avstrijske žalili, njih verska čustva in narodne težnje najbitkeje rušili (dobro!), v sedanjosti pa, ko ste kot manjina politički boj prenesli na ulico (dobro na desni, ugovor na levi) in ko ste v naših pokrajinah

odprli novo Pandorino pušico in pričeli boj, z namenom, germanizovati česko, italijansko in slovensko mladino. Iz teh nagibov glasoval bodem za adresu večine. (Žvahnó odobravanje na desni, sikanje na levi.)

Posojilnice in narodna banka.

Iz Spodnje Štajerske 16. oktobra.

[Izv. dop.]

(Konec.)

Po poročilih za leto 1884 je na spodnjem Štajerskem 13 posojilnic. Od teh posluje 2 po 11 let, 2 po 10 in 9 let, 2 po 4 leta, 1 tri in 1 dve leti, dočim posluje ostalih 5 komaj jedno leto. Vse te posojilnice imajo razen dveh, neomejeno zavezo svojih udov. Leta 1884 so imele vse skup prometa 2.188.040 gold. in štejejo koncem leta 5063 zadružnikov z 82.930 gold. plačanih deležev. Hranilnih ulog imajo 937.475 gld. proti 572.556 gld. v prejšnjem letu. Razposodilo se je 1.009.390 gld. in sicer 4787 zadružnikom proti 624.862 gold. v letu 1883. Posojilnice so si izposodile 76.302 gld., imajo pa pri drugih zavodih in v državnih listinah naloženega 135.070 gld. Vse skup imajo rezervnega fonda 62.939 gold. gotovo jako lepa svota z ozirom na to, da so posojilnice še jako mlade. Kako po ceni delujejo posojilnice, kaže znesek po 7000 gl. upravnih stroškov, dočim so vse skupaj imele čistega dobička 1884 leta 12.654 gld.

Hoče se li izračunati, kako jamstvo dajejo posojilnice svojim upnikom, se to najde prav lahko na sledeč način: Zaveze ali dolgovi posojilnic so namreč:

Hranilne uloge v znesku	937.475 gld.
in na posodo vzeti denar	76.302 „
toraj znašajo vsi dolgovi vkup	1.013.777 gld.

Ti dolgovi se pokrijejo sledeče:

1. dana posojila	1.009.390 gld.
2. gotovine v blagajnicah	27.063 „
3. pri družih zavodih in v državnih listinah naloženih	135.070 „
4. rezervni fondi	62.939 „
5. uplačani zadružni deleži	82.930 „
toraj vsega vkup	1.318.292 gld.

Po tem računu se pokrije dobra tretjina vseh dolgov posojilnic s temi fondi ne oziraje se na dana posojila, ki so skoz in skoz iztirljiva.

Takega jamstva ne more izkazati nobena hranilnica na Avstrijskem. Ako bi se toraj zgubila tretjina danih posojil, kar pa seveda skoraj nismo goče, ne bi bilo potreba zadružnikom nič doplačati, ker bi se ta skoraj nemogoča izguba pokrila z nahajajočimi fondi.

Kaka je pa daljna zaveza zadružnikov za zaveze posojilnic? Ta zaveza, ako se vzame posameznega zadružnika premoženje povprek samo na 500 gld., iznaša svoto po 2.531.500 gld., ne oziraje se na to, da imajo posamezni zadružniki po 50, 100 in 200 tisoč gld. premoženja. K temu računi naj se doda še zaveza onih dveh posojilnic, ki imata omejeno poroštvo, namreč najmanj toliki znesek, kolikor znašajo uplačani deleži, t. j. 31.049 gld., znaša toraj ta daljna zaveza posojilnic 2.562.549 gld.

Za vse zavezanosti ali dolgove posojilnic v znesku 1.013.777 gld., je torej zastave 3.880.841 gld., t. j. več kakor trikratno jamstvo.

Nikdo ne more po tem takem zanikavati varnosti uložnega denarja ali posojilničnih menic.

K zvezi slovenskih posojilnic pripada še dalje 9 posojilnic na Kranjskem, 2 na Koroškem in 2 na Primorskem, od katerih sta samo dve več kakor pet let stari, mej tem ko jih je 6 še le začelo poslovati. Samo 7 posojilnic je za leto 1884 moglo napraviti račune, vse vkupe so imele prometa nad dva milijona goldinarjev in šteje so nad 4000 zadružnikov z 114.230 gld. uplačanimi deleži. Hranilnih ulog imajo 428.272 gld. in izposodile so 582.356 gld. Rezervni fondi znašajo 25.156 gld.

Vse te posojilnice imajo namen pomagati kmetom in malim obrtnikom; njihovo delovanje kaže se v tem, da so potihnille vse eksekutivne prodaje, ki so bile poprej na dnevnem redu vsakega uradnega dne, in sicer povsod, kjer je začela posojilnica delovati. Potrebuje kmet kako živinče, ali si naj izposodi za to denar od kakega oderuha, ki dobiček v žep utakne, ali si naj kmet, ki ima posestvo v vrednosti 800 do 1000 gld. išče posojila 200 ali 300 gld. od kake hranilnice in plača za to, preden denar dobi, kakih 60 gld.? Kako drago ga stane torej posojilo? Razmere na kmetih so dostikrat take, da ni mogoče celo leto plačati davkov in obrestij od hranilničnih posojil, kmet pride v tožbo in to se pri nas tolikokrat zgodi, da pride kmet povprek vsako drugo leto zaradi obrestij najmanj jedenkrat v tožbo. Kakor znano pa niso ti stroški ravno majhni.

Po tem takem pridejo taka hranilnična posojila tako draga, da jih kmet ne more zmagati. Na vse te okoliščine jemlje posojilnica primeren ozir in prihrani kmetu nepotrebnih stroškov. Koliko se je prodalo posestev zaradi jako malega zneska, ker nikdo se ni za kmeta brigal in našel ni kmet nikjer pomoči. Za vse to so naše posojilnice tukaj, ki so ravno še v zadnjem trenutku začele pomagati, da rešijo kmeti stan popolnega propada. Zanikavati ne more nikdo velike važnosti teh naših zavodov za narodno gospodarstvo in torej bi tudi bilo treba, da se država za nje nekoliko briga.

Iz vsega tega se razvidi, da so se Slovenci začeli postavljati tudi v narodno-gospodarskem oziru na lastne noge dobro vedoč, da si zamorejo le na ta način prisvojiti narodno samostalnost, če neso v denarnih zadevah od drugih narodov odvisni. In mi hočemo v tem oziru postati neodvisni in da bomo to dosegli, nam je porok zdravi in krepki razvoj naših posojilnic.

Naši poslanci znali bodo terjati naše pravice in bodo le potem za podaljšanje bankinega privilegija glasovali, če se nam pot do kredita avstro-ogerske banke odpre in sicer na ta način, da se narodna banka postavno primora, menice posojilnic vsprejemati.

Maks Veršec.

Uterjanje trgovskih terjatev v Srbiji.

(Konec.)

3. V konkurzih naj se gleda na to, da se vsaj v jednom in istem avstrijskem ali ogerskem mestu bivajoči upniki zjedinijo v isti osebi zastopnikom po njih oglašanih terjatev. Ta oseba ni da bi morala nepogojno odvetnik biti. Ali ravno v avstro-ogerskih upnikih je o tacihih prilikah velika nesloga, kateri posledek je, da ostanejo v manjšini s svojimi predlogi glede oskrbnštva mase, razde-

lišpu, ki bi bil izvestno dvomni lavor čarovnikov! — Toda nadvlada svojo nevoljo in vpraša mirno: „Si že napisal kos romana?“

„Nisem še napisal do sedaj ničesar. A imam ves načrt v glavi. Vse dejanje z vsemi osobami leži pred manó tako popolno in jasno, da bi ti lahko precej roman svoj diktiral.“

„Ah, mili prijatelj, v tem slučaju ti ne morem pomoči. Brez rokopisa v roci ne morem obteževati Brzobohatega vedno z novo založnino. Ko bi imel vsaj kos —“

„Kaj ta malenkost! Brzobohaty vender ni skopuh in umazanec.“

„Nikakor ni to mogoče.“

„No pa daj nekaj svojega. V tednu pa ti prinesem roman in ti to vrnem od nagrade.“

„Moram priznati, da sam nimam ničesar. Prvega tega meseca nisem dobil nobene plače, ker sem bil v službi Brzobohatega še le nekaj dnij. Založnina za prišli del plače pa nisem maral vzeti. Zastavil sem rajše svrhnik in kakor tu vidiš dobil sem zanj jako malo. Izdal sem te denarce že do zadnjega groša.“

Ezop gleda nekaj časa na zastavni listek in zajeclja: „Veš kaj? Poznam človeka, ki kupuje zastavne listke. Pojdiva k njemu in si razdeliva denarje. Meni ta majhenost zadošča.“

Vojteh premišlja. Prišla zima leži v termi daljini in svrhniku so minoli že lepši časi življenja. Privoli.

Tako se je skončala slava svrhniku, zacvetši naposled še magijskim leskom okoli glave zaljubljenega Ezopa.

Bližal se je počasi prvi maj. Z gorečo željo mu je zrl Vojteh nasproti. Žaril se je na temnem njega obzoru liki krasna jutranjica, (jutranja zvezda) liječ mu v dušo uteho in vzbudaje ga k neugnani pridnosti. Popravljaj je, da so ga oči boleli, pisal, da so mu prsti otrpeli. Nosil je sešitek prevodov za sešitnikom k Brzobohatemu, ki ga je vzprejemal z očitno mirnostjo. Tudi v svojem izvornem romanu predeloval je podvojeno gorljivostjo. Preletaval je kakor lev po oskem prostoru svojega brloga in premetaval svojo domišljijo z divjimi, strašnimi skoki. S kanibalskim razkošjem je moril, pustošil, ropal in ustvarjal ostudnosti in nemožnosti

svoje snovi. Na krat mu poide utrujena domišljija. Čeljusti mu migajo mrtvaški, roka vodi krčevito pero, ki je praskalo s silo po poli in se ustavilo samo v časih, da bi se osvežil njegovi lastnik v pogledu na tolažilno zvezdo, bližajoči se prvi maj. V takem času predstavljaj si je Vojteh živo, kakor tega krasnega dne, v ljubezni čas, ko bode pozval k ljubezni grličin glas, Brzobohaty se prikaže pred njim in mu pomoli v delikatnem zavitku plast cennih papirjev — in iz nova prijel je vselej z gorljivostjo po takem trenutku pisatelj za pero, da bi si dobil spobojenost Brzobohatega.

Sicer bili so res množiči se pohodi založnikov, ki so vojteha vzbujali k marlivemu prelaganju, in ga ščuvali k novim krutostim na ostale junake izvornega romana.

Oh, že se je bližal tako počasni čas odrešenja? Mladi spisatelj bil je obsut s skrbmi od vseh strani. Da ne govorim od gmotnem nedostatku. Hujša bila je muka duševna. Ako je šel z balo pod pazduho na sprehod v mesto, pokazal se je izvestno iz globeli prve ulice proti njemu žalostni obraz Stanislavov. Urno se obrnivši krene v druge

litve krídinega premoženja i. d. Opomnim tudi, da c. kr. poročništvo vse konkurze pismeno naznanja trgovskim in obrtnim zbornicam na Dunaji, v Budapešti, Pragi, Brnu, Gradci, Trstu, Temešvaru in društvu v varovanje upnikov v Budapešti, o katerih se domneva, da imajo udeležence avstro-ogerskih tvrdek, in da bi te skupščine po moji neosilivi misli ne utegnile odreči svojega posredovanja v dosego jednotnega postopanja upnikov v njihovih krajih bivajočih.

Zgodi se baje tudi, da si dajo avstro-ogerski konkurzni upniki ne redkokrat začno drugim upnikom zagotoviti večje pogodbe deleže nego jih konkurzna masa more dati. Taka zagotovila se plačajo mnogokrat z novim kreditom ali z družimi poboljški. Jaz moram taci nepravih pogodb tembolj svariti, ker jih po moji skušnji dolžnik pozneje skorej nikdar ne izpolni in se v to s pravdo in izvršbo jedva prisiliti dá.

4. Dalje si ne morem kaj, da bi ne opozoril avstro-ogerske strokovnjake na ne obče znano resnico, kakor se vidi, da se pristojnost srbskih sodišč pritenja še le z 200 dinarov (blizu gld. 100.— av. velj. v papirji). Do 200 dinarov so pristojni občinski odbori po mestih; v meničnih tožbah pa le do 100 dinarov (blizu gld. 50.— avstrij. velj. v papirji).

5. C. kr. poročništvu v Belemgradu dohajajo precej pogosto pooblastila in druge trgovino zadevajoče listine poverjene le po avstrijskim ali oger-skem notarji. V smislu čl. IX. mej Avstro-Ogersko in Srbijo sklenene državne pogodbe z dne 6. maja 1881 (drž. zak. št. 89 iz 1882. l.) pa morajo biti po javnih notarjih spisane listine poverjene po pristojnem oblastvu, sicer zadostuje temu podpis in uradni pečat sodišča.

6. Naposled opozorujem še udeležence, da so v Srbiji sodne obravnave skoro sploh ustne, koristno je tedaj, da se najemajo odvetniki bivajoči v kraji pristojnega občinskega urada ali sodišča.

Najemati Belgradske odvetnike za reševanje pravnih zadev v Niši, Smederovem in drugih mestih uzrokuje torej prevelike stroške ter zatezuje pravdanje.

Ako bi se v trgovskih krogih pojavila potreba najeti si odvetnikov v teh ali drugih mestih konzulatskega okraja (srbske kraljevine), prizadeval si bodem se vé, da pomorem; toda želeti bi bilo, naj bi se mi pošiljale dotične ponudbe po posredovanji pristojnih borznih in trgovinskih zbornic, ali obrtnih društev, ki naj bi tudi svojo izjavo priložile.

C. kr. poročnik
Stephani I. r.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 20. oktobra.

V **državnem zboru** se nadaljuje adresna debata. Včeraj so govorili Krzepek, dr. Greg, dr. Knotz, ministerski predsednik Taaffe in knez Alojzij Lichtenstein. Posebno hudo je napadal vlado in večino Knotz, antisemitu Fieglu predsednik ni dal besede.

Vnanje države.

Bolgari neki mislijo ubogati velevlasti in bodo poklicali vojake od meje. Ravno tako se ne

ulice in glej! tam prikaže se v dalji znani nos z bradavico. Obrnil se je zopet drugam, ali o beda! od vseh stranij mu je grozilo srečanje s kakim prijateljem ali (te besede postali ste mu sinonima) upnikom. Tako je begal tesnosrčno in plaho sem ter tja, kakor zajec v leči. In doma se je moral pazljivo ogibati srečanja z dobrim knjigovodjo. Romantiški črni prizidik se mu ni namizoval baš las-kavo, ampak gledal je vanj neprijazno in grozivno. In piščal ga je vabila pod večer vedno pojemalneje, ječala vedno dojemneje, da je podzemni slušatelj ne jedenkrat zaklical: „Stoj, za Boga stoj! Da bode še kaj za prvi maj!“

In bil je prvi maj, bil je čas ljubavi. Grličini glas pozival je ljubezen. Povsodi polno evetja. Od vseh stranij odziva se vesela godba. Solnčni usmeh žari se na strehah hišnih in na licih svatovsko odelih tolp, ki se valé v pestrih tokih do krasne pri-rode skozi vsa mestna vrata. Tudi Vojteh se vrine v jedno iz pestrih arek. Čaka od zadnjega jutra nestrplivo, šetaje po sobi. Včeraj bil je dodal založniku zopet sesitek prevoda, goječ v globočini notranjosti nasmelo nado, da se morda plačuje v nje-

mislijo ustavljati Srbom, ko bi hoteli dalje prodirati v deželo. Nadejajo se na velevlasti, da bodo ugodno rešile zanje vzhodnjemeljsko vprašanje in da ne bodo dopustile, da bi Srbi prisvojili si kaj več bolgarskega ozemlja, kakor one kraje, kodar res bivajo Srbi. Vlada si pa na vso moč prizadeva, da bi se sporazumela s Srbi. Knez je objavil srbskemu kralju brzajavno, da pošlje k njemu bivšega ministra Grekova v izrednej misiji. Ker je srbska vlada domnevala, da bi ta misija imela namen sporazumeti se o kakej skupnej akciji proti Turčiji, je svetovalo kralju, da naj odkloni to misijo, kar se je tudi zgodilo. Srbska vlada trdi, da jej ni treba nikakega sporazumljenja z Bolgarijo, ker nič družega ne želi, kakor da se ohrani Berolinski dogovor.

Če je verjeti nekemu telegramu iz Belega grada, so **Srbi** res prestopili mejo. Preselil se je namreč glavni stan srbske vojske iz Niša v Leskovac. Le dva polka ostala sta v Niši. Trinajst infanterijskih in dva konjiška polka pomaknili so se na mejo. Srbske čete so zasele prelaz Kosjak ob reki Jerma na turško-bolgarski meji. Nekaj turškega in nekaj bolgarskega ozemlja zaseda se po tem takem srbske čete. Dalje pa Srbija ne misli prodirati, ampak ostala bode mirna in sama nosila stroške mobilizacije, ako vlasti le ohranijo Berolinsko pogodbo in ne dopuste okrepčati se Bolgariji s pri-jedenjem Vzhodnje Rumelije. Ko bi se pa vsled ustaje Plovdivske na kak način povejšala bolgarska kneževina, bode Srbija začela vojno, ako z lepa ne bodo vlasti Srbom privolile primerne povekšanja njih države.

Grška se bode najbrž dala pogovoriti in ne bode začela boja. Sploh se Grki neso tako pripravljali za boj, kakor Srbi, ampak samo trobili so v svet o velicij vojnih pripravah, nadejajoč se, da se bodo potem nanje ozirale velevlasti. Ko se pa te neso dale prestrašiti, so se pa Grki pomirili in že par dnij ni nič čuti. Iz Aten se sicer poroča, da se zbirajo rezervisti in da je narod pripravljen za boj, a Grki se bodo gotovo še premislili. Geografična leža Grške ni pripravna za boj. Od vseh stranij jo lahko primejo vlasti in prisilijo jo mirovati. Srbije pa razen Turčije in Avstrije ne more lahko napasti nobena druga država. Zategadelj je lahko umljivo, da se je na Grškem bojaželjnost morala hitreje poleči, kakor v Srbiji.

Ruska oblastva so nemškimi delavcem v Podoliji objavila, da naj nikar ne obnavljajo pogodb s tovarnarji, ako so že pretekle. To je jako prestrašilo Nemce, kajti mislijo, da jih bodo v kratkem iztirali iz Rusije.

Kakor je že znano, izpale so volitve za **francosko** zbornico za republikance jako ugodno. V novej zbornici bode 200 konservativcev, 152 radikalcev in 232 zmernih republikancev. Republikanci imajo tedaj veliko večino, ako bodo ostali složni. Ako se bodo pa prepirali mej sabo, bode pa zborovanja nevspešna in se nobena vlada ne bode mogla vzdržati, ker nobena republikanska stranka sama nema v zbornici absolutne večine.

Angleži upajo, da z **birmanskim** kraljem ne bodo imeli hudega boja, ko ne bi hotel udati se pogojem, katere mu stavlja angleški ultimatum. Velik del prebivalstva je neki nezadovoljen s sedanjim kraljem in bi pozdravil Angleže kot osvoboditelje. Kaj bodo Angleži storili z Birmo, o tem se še neso odločili. Bodo že pozneje videli, ali bode ugodneje prisvojiti deželo, ali pa samo imenovati kakega drugega kralja, ki njim bode bolj prijazen.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je povodom zadnjih povodenj na Koroškem zopet 8000 gld.

— (Državni zbor.) Včerajšnja seja bila je najviharnejša, odkar imamo parlament. Prvi govoril je Krzepek, drugi dr. Greg, potem pa znani

govem zavodu že poslednji dan meseca. A Brzobohati prejel je samo molče sešitek ne pokazaje ni zadovoljnosti kakor druge krate.

Ure teko. Vojteh se trese nepočakanosti. S tresočo se roko ravna plast pol na mizi — napisani del izvirnega romana za minoli mesec.

Napenja sluh, se li bližajo po stolbah znani koraki. Ne sliši ničesar. Solnce se je nagnilo čez poldne — skloni se k večeru. Čakajoči hodi vedno hitreje po sobi, posluša vedno tanje. Nič! Nič! Večerna senca se razgrinja po njegovem brlogu in mračna brezupnost v njegovi duši.

Bil je prvi maj, večerni maj, bil je čas ljubavi. Druge klical je k ljubezni glas grličini — a pesnik sklonil je obupno glavo na dlan in se vzpomnil maja v sredi pustih skal.

Pak zastoče piščal. Tako ni zvenela še nikdar. To ni bilo prepeličino: Pet penez! pet penez! a! tožni klici samčevi po samici. Davala je glasove tako zategneno turobne, demonske, kakor bi hotela izvabiti podzemnemu posluhaču dušo iz telesa.

(Dalje prih.)

Knotz. Slednji napadal je najprej dr. Grega, potem pa českega namestnika, kateremu podtika, da je pristransk, da neti pod krinko spravljivosti narodni prepir, ki se je zaplodel tudi že v vojsko. Knotz dalje trdi, da vlada zlorabi sodnije, da oblastva in sodniki nemajo več zaupanja, ker so le orodje, s katerim vlada stori, kar hoče. Slovani prodirajo v urade in šole. Na akademični gimnaziji na Dunaji je Slovenec Šuklje profesor zgodovine, po čegar mnenji so Čehi in Slovenci Avstrijo utemeljili. Nemška duhovščina gine, na njeno mesto prihaja slovanska in če pojde tako dalje, ne bode Nemcem družega ostajalo, nego da odstopijo od katoliške vere itd. Po Knotzu povzel je grof Taaffe, vidno razvnet besedo, ter odločno zavračal neosnovane napade na českega namestnika. Ko Taaffe prestopi k drugi točki, ter začne govoriti o c. kr. vojski, ki se je v zbornici napadala, navstane grozen ropot. Levica kriči: To ni res! Vojska se ni napadala. Besedo nazaj! sliši se stokratno od leve. Desnica ploska, predsednik zvoní. Taaffe stoji sredi tega vrveža jako razburjen. Lice mu je sedaj žareče, sedaj zopet blede, kakor kreda.) Ko se hrup nekoliko poleže, povzame minister Taaffe zopet besedo, zavrača napade levičarjev in pravi konečno, da se je le zato oglasil, ker ni hotel, da bi ta seja prešla, ne da bi se bil kdo za vojsko potegnil. Sicer pa prepušča razsodbi zbornice, je li patrijotično, da se narodni prepiri hote siloma unašati mej vojsko. Po Taaffejevem govoru silna razburjenost, levica protestuje v jedno mer proti njegovim besedam in zahteva, da je vzame nazaj. Pri tem hrupu oglasi se Fiegl (antisemit iz Badena) k besedi, a predsednik mu je ne dá. Fiegl zakriči: „Naj se ministerski predsednik pokliče k redu!“, (Viharno odobravanje na levi, ugovor na desni. Predsednik: Vi nemate besede. — Fiegl: To so hrvatske razmere! — Šuklje (Fieglu): katere ste Vi izzvali. (Hrup v vsej zbornici. — Pernerstorfer (glasno Šukljeju): Ne govorite ničesar, Vi spadate v Ljubljano! — Hrup in ropot naraščata vedno bolj in šele čez dolgo časa posrečilo se je predsedniku, napraviti mir. Zadnji govoril je Lichtenstein.

— (Pogreša se) od zadnje srede posestnik Jože Princ iz Lip na Ljubljanskem barji. Prišel je zadnjo sredo v Ljubljano, prodal dva prašiča, katera mu je vozil sosed v Ljubljano, za 48 gld., potem pa ga ni bilo več domov. Povsod so ga iskali, a zaman. Najbrže je domov gredeč pijan pal v jarek in utonil.

— (Sleparica.) Leopoldina Fuchs, in Freiwaldana v Šleziji, osleparila je zadnje dni mnogo ljudij po Ljubljani. Pred 14 dnevi izvabila je od prodajalke Jere Langerjeve črevlje, za katere je dala 1 gld. na račun. Šiviljo Ivano Tomčevo osleparila je za črno obleko, klobuk in rokavice, češ, naj ji to posodi, da se predstavi deželnemu predsedniku itd. Ker se jej Ljubljana ni več varna zdela, zbežala je včeraj. Policija jo zasleduje.

— (Tatvina.) Neznani tat ukradl je včeraj hlapcu Gregi Kuncu iz hleva graščine Rakovniške pod Ljubljano sreberno uro, verižico s turškim tolarjem in medalijonom, vse vkupe 18 gld. vrednosti.

— (Akademično društvo „Slovenija“) napravi dne 22. t. m. t. j. v četrtek redni občni zbor. Dnevni red: I. Čitanje zapisnika zadnje seje. II. Poročilo odborovo o čitalnici. III. Predlog o preuredbi pravilnika, stavljen a) po g. Rošini, b) po odboru. IV. Slučajnosti. — Kraj: Wieninger's Localitäten, I. Naglergasse 1. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Literarno-zabavno društvo „Triglav“) ima svoje prvo redno zborovanje v torek dne 20. t. m. v gostilni „Neu-Graz“ in sicer ob 8. uri zvečer. Dnevni red: I. Čitanje zapisnika. II. Sprememba poslovnega reda glede novih pravil. III. Volitev 5 revizorjev. IV. Slučajnosti. — Gostje dobro došli!

— (Na južni železnici) bodo, počenši z 21. dnem t. m., dnevni brzovlaki z Dunaja v Trst imeli tudi tretji razred.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. oktobra. Včerajšnja seja skrajno burna. Govorili: Krzepek, dr. Greg, Knotz, Taaffe zagovarjal českega namestnika in branil vojsko. Levičarji ugovarjajo, kriče vmes, nepopisljiv ropot. Velika razburjenost v zbornici. Zadnji govornik bil je knez Alfred Lichtenstein. Danes govori Klun.

Eksekutivne dražbe.

(Iz uradnega lista.)

Eks. držb. pos. Ane Hostnik iz Lukovice, 11. novembra v Trebnjem. 1. eks. držb. pos. Roberta in Villbalda Ravnharja, 524 gld., 3. novembra v Litiji. 1. eks. držb. pos. Andreja in Antona Vrha iz Spodnjega Zemona 2210 gld., 27. novembra v Il. Bistrici. 2. eks. držb. pos. Valentina Penka iz Parja, 20. novembra v Bistrici. 1. eks. držb. pos. Janeza Cinkla iz Dolge vasi 477 gld., 4. novembra v Kočevju. 1. eks. držb. pos. Marije Fabijan iz Selc, 1625 gld., 17. novembra v Loki. 1. eks. držb. pos. Matije Tayčarja iz Dolenščic, 200 gld., 13. novembra v Loki. 3. eks. držb. pos. Antona Penka iz Parja 27. novembra v Il. Bistrici. 1. eks. držb. pos. Marijane Rus iz Kavora, 150 gld., 7. novembra v Trzinu.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
19. okt.	7. zjutraj	736.84 mm.	7.6° C	z. szh.	megla	6.3 mm.
	2. pop.	734.53 mm.	14.6° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	734.90 mm.	9.6° C	brezv.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 10.6°, za 0.3° pod normalom.

Vremensko poročilo 19. oktobra. Zračni tlak je skoraj po vsej Evropi enakomerno razdeljen, mej 760 in 766 mm. Na severozapadu kaže barometer 767 mm., na jugozapadu pa pod 766 mm. Vetrovi so povsod jako slabi, nebo večinoma jasno, po Nemčiji v nekaterih krajih dež. Temperatura pada. Ob 7. uri se poroča: v Parizu 3.8, Biarritz 14.5, Toulonu 12.2, Brestu 9.7, Seilly-j 10.6, Kodanji 5.6, Memlu 3.2, Berlinu 8.8, Monakovem 3.1, Curihi 0.6, Genju 2, na Dunaji 8.4, v Florenciji 13, v Rimu 16.5, v Napoli 18.2, na Malti 26.6, v Gleichenbergu 7, v Opatiji 12.4, Gorici 13, Boznu 10.2, Rivi 10.6, Luganu 8° C. — Daž je po nekaterih krajih, morje se slabo giblje. — Pričakovati je največ jasno, suho in hladno vreme.

Dunajska borza

dné 20. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 80	kr.
Srebrna renta	82	" 20 "
Zlata renta	108	" 25 "
5% marcna renta	98	" 40 "
Akcije narodne banke	857	" — "
Kreditne akcije	2.2	" 20 "
London	125	" 25 "
Srebro	—	" — "
Napol.	9	" 95 1/2 "
C. kr. cekini	5	" 92 "
Nemške marke	61	" 60 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 127	" — "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169	" — "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	" 40 "
Ogrska zlata renta 4%	97	" 55 "
" papirna renta 5%	90	" 55 "
5% štajerske zemljišče odvez obliq	104	" — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	" 25 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	" 40 "
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	115	" 50 "
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	106	" — "
Kreditne srečke	100 gld. 175	" — "
Rudolfove srečke	10	" 17 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120	" 98 "
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	183	" — "

Št. 16.640.

(600—2)

Ustanove.

Za 1885. leto ima magistrat podeliti sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardinjevo v znesku 80 gld. 35 kr.
2. Jurij Thalmeinerjevo v znesku 86 gld. 26 kr.
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku 73 gld. 50 kr.
4. Jan. Jost Weberjevo v znesku 82 gld. 52 kr.
do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile.

5. Janez Nik. Kraškovičev v znesku 75 gld. 60 kr., do katere ima pravico nevesta ubozega meščana, kmeta, rokodelca ali delavca št. Peterske fare.

6. Jak. Ant. Fancojevo v znesku 71 gld. 40 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Jos. Feliks Sinovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imata pravico dve najbolj revni deklici.

8. druga Ant. Raabova v znesku 200 gld. 4 kr. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udoma Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki.

9. Jan. Krst. Kovačev v znesku 151 gld. 20 kr., katera se ima razdeliti mej štiri v Ljubljani biva-joče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožstva neso sami krivi.

10. Helene Valentinijevo v znesku 84 gld., katera se ima razdeliti mej otroke, ki so v Frančiškanski fari v Ljubljani rojeni in niso starišev in še neso 15 let stari.

11. Ustanovo za posle od neimenovanega do-brotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katera se ima razdeliti mej štiri uboge posle, ki neso več za delo in so na dobrem glasu.

Prošnjo za te ustanove ulež naj se s potreb-nimi prilogami vred

do 20. novembra t. l.

pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan oktobra 1885.

V NARODNI TISKARNI v LJUBLJANI

dobi se knjižica

„Tisočletnica Metodova.“

Spisal duhoven ljubljanske škofije.

Cena 10 kr.

Cisti dobiček te knjižice namenjen je v podporo slovenskega šolstva osnovani „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

(518—9)

Potovalci za poljedelske stroje

se takoj vsprejmejo. (612—1)

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Erven Lucas Bols, c. k. dvorni zalagatelj, k. nizozem. dvorni zalagatelj,

ustanovljeno leta 1575,

Amsterdam,

katerih specialitete:

Curacao - Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v (Curacao-sko aniško žganje) deželi. (534—6)

Tuji:

19. oktobra.

Pri Slona: Guschitz z Dunaja. — Sante iz Trsta. — Braun z Dunaja. — dr. Melly iz Kočevja. — Schiller z Dunaja. — Hanzlowsky iz Karlova. — Gregorič s soprogo iz Sevnice.

Pri Maltet: Fuehs iz Gradca. — Dr. Tausch iz Prage. — Benussi iz Trsta. — Braune iz Celovca. — Gruntar iz Logateca. — Wolf z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Trautman iz Gradca.

Okolo 800 smrekovih štang ali prekelj od 2 do 6 palcev debelosti, obeljene; okolo 100 met. krompirja; več met. kislega zelja; okolo 300 veder vina od l. 1883 in okolo 100 hektolitrov pšenice (611—1)

je v ceno na prodaj

v graščini Rakovnik, pošta Št. Rupert, Dolenjsko.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

500000
mark

kot največji dobiček v najsrečnejšem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. a mark 300000

1 dobit. a mark 200000

2 dobit. a mark 100000

1 dobit. a mark 90000

1 dobit. a mark 80000

2 dobit. a mark 70000

1 dobit. a mark 60000

2 dobit. a mark 50000

1 dobit. a mark 30000

5 dobit. a mark 20000

3 dobit. a mark 15000

26 dobit. a mark 10000

56 dobit. a mark 5000

106 dobit. a mark 3000

253 dobit. a mark 2000

512 dobit. a mark 1000

818 dobit. a mark 500

31720 dobit. a mark 145

16990 dobit. a mark 300, 200,

150, 124, 100, 94, 67,

40, 20.

Največja velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima 100.000 srečk, od katerih se bode 50.500 srečk. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobiček prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena podpisani trgovski hiši in vsak, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na njo obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.

1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.

1 četrtnina originalne srečke av. v. gld. —.90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob enem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrtniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošiljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

31. oktobrom 1885

nam direktno doposlati.

(610—1)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.